

Daniel Glatauer

KAD DUVA SEVERAC

S nemačkog prevela

Maria Glišić

■ Laguna ■

Naslov originala
Daniel Glattauer
GUT GEGEN NORDWIND

Copyright © Deuticke im Paul Zsolnay Verlag Wien 2006
Translation copyright © 2011 srpskog izdanja, LAGUNA

PRVO POGLAVLJE

15. januar

Predmet: **ukidanje pretplate**

Molila bih vas da ukinete moju pretplatu. Da li je to moguće ovim putem? Prijateljski pozdrav, E. Rotner

18 dana kasnije

Predmet: **ukidanje pretplate**

Želim da ukinem pretplatu. Da li je to moguće imejlom? Molim vas za kratak odgovor. Prijateljski pozdrav, E. Rotner

33 dana kasnije

Predmet: **prekid**

Poštovane dame i gospodo iz izdavačke kuće *Lajk*, ukoliko vaše ignorisanje mojih pokušaja da prekinem pretplatu vašeg, kada je reč o kvalitetu, sve goreg, časopisa ima cilj da mi taj vaš produkt i dalje šaljete na adresu, moram vam, na žalost, saopštiti: „Neću više da plaćam!“
Prijateljski pozdrav, E. Rotner

Osam minuta kasnije

RE:

Obratili ste se na pogrešnu adresu. Ovo je privatna adresa: reči@lajke.com, a Vama treba: reči@lajk.com. Vi ste već treća osoba koja pokušava da prekine pretplatu kod mene. Taj

časopis je, izgleda, postao veoma loš.

Pet minuta kasnije

RE:

Oh, oprostite! I hvala za objašnjenje! Pozdrav, E. R.

Devet meseci kasnije

Bez predmeta

Srećne božićne i novogodišnje praznike želi vam Emi Rotner.

Dva minuta kasnije

RE:

Draga Emi Rotner, malo se poznajemo, što mu dođe skoro kao nimalo. Ipak Vam se srdačno zahvaljujem na Vašem izuzetno originalnom cirkularnom imejlu. Morate znati: cirkularni mejlovi mi se sviđaju kod mase kojoj ja ne pripadam. L. P, Leo Lajke.

18 minuta kasnije

RE:

Oprostite zbog ovog pismenog uznemiravanja, gospodine Lajke. Slučajno ste se našli u mojim poslovnim adresama i, kada sam pre nekoliko meseci pokušavala da prekinem jednu pretplatu, naletela sam na Vašu imejl adresu. Odmah ću je izbrisati.

P. S. Ako Vam na pamet padne originalnija formulacija za „Srećni božićni i novogodišnji praznici“, molim Vas da je podelite sa mnom, a dotle: Srećni božićni i novogodišnji praznici! E. Rotner.

Šest minuta kasnije

RE:

Želim Vam lepo slavlje i radujem se u Vaše ime jer Vam dolazi jedna od boljih osamdeset godina koje Vam predstoje. A ako se, u međuvremenu, pretplatite na loše dane, možete ih, greškom, ponovo odjaviti kod mene. Leo Lajke.

Tri minuta kasnije

RE:

Zadivljena, L. P! E. R.

38 dana kasnije

Predmet: **Nijedan evro!**

Draga upravo časopisa *Lajk*, odjavljivala sam pretplatu vašeg časopisa, tri puta pismeno i dva puta telefonom (razgovarala sam sa izvesnom gospođom Han). Ako nastavite da mi šaljete časopis, shvatiću to kao nečije lično zadovoljstvo. Račun od 186 evra, koji je upravo prispeo na moju adresu, sačuvaću kao suvenir da bih se sećala *Lajka* i onda kada mi više ne budete slali račune. Ali, ne računajte na to da ću Vam i jedan evro uplatiti. S poštovanjem, E. Rotner.

Dva sata kasnije

RE:

Draga gospođo Rotner, radite li Vi to namerno ili ste se pretplatili na loše dane? L. P, Leo Lajke.

13 minuta kasnije

RE:

Dragi gospodine Lajke, ovo mi sada postaje izuzetno neprijatno. Nažalost, patim od hroničnog E-sindroma, tačnije da

posle K mora E*. Kada brzo pišem i treba da napišem K uvek se uvuče i E posle njega. Naime, reč je o tome da se vrhovi mojih srednjih prstiju pobiju na tastaturi. Leva ruka bi uvek da je brža od desne. Znače, levoruka sam od rođenja, a u školi su me prespojili na desnu ruku. To mi levica do danas nije oprostila. I, zato, uvek udene jedno E kada desna hoće da napiše K. Oprostite zbog uznemiravanja, više se (verovatno) neće desiti.

Lepo veče želim, E. Rotner.

Četiri minuta kasnije

RE:

Draga gospođo Rotner, smem li nešto da Vas pitam? Koliko Vam je bilo potrebno da otkucate mejl sa disertacijom o „K-E grešci“? L. P**, Leo Lajke.

Tri minuta kasnije

RE:

Uzvracam dvama pitanjima: Šta mislite koliko dugo mi je trebalo? I zašto me to pitate?

Osam minuta kasnije

RE:

* U originalu je reč o igri reči koja aludira na gramatički fenomen karakterističan za konjugaciju jakih glagola u nemačkom jeziku, tj o smeni E-I, tačnije da se E menja u I u drugom i trećem licu jednine. U ovom slučaju, Emi dodaje E ispred I tako da od Like postaje Leike, što se u nemačkom izgovoru manifestuje samo kao dodato E na lajk. Zbog transkripcije u srpski jezik, E-I greška je preimenovana u E-K grešku. (Prim. prev.)

** LP je skraćena od „lep pozdrav“. U nemačkom je uobičajeno da se *Liebe Grüße* na kraju mejla i kratke poruke skraćuje na LG. Stoga je skraćanje preneto u tekst prevoda. (Prim. prev.)

Pretpostavljam da Vam nije trebalo više od dvadeset sekundi. U tom slučaju, čestitam Vam: za tako kratko vreme, uspeh ste da pošaljete besprekornu poruku. A večeras to niko sem Vas ne bi uspeo. Drugo: Zašto pitam? Trenutno sam profesionalno preokupiran jezikom elektronske komunikacije. Ponoviću pitanje: Ne više od dvadeset sekundi, jesam li u pravu?

Tri minuta kasnije

RE:

Tako, tako... Vi se, znači, profesionalno bavite imejlovima. Zvuči veoma primamljivo, iako se sad pomalo osećam kao zamorče. Ali, to nije bitno. Imate li svoju internet prezentaciju? Ako nemate, hoćete li je? Ako imate, hoćete li da bude još lepša? Ja se, naime, profesionalno bavim stranicama. Merila sam vreme, do sada mi je trebalo tačno deset sekundi za poslovni razgovor, a to uvek veoma brzo ide.

Što se tiče mog banalnog imejla o „E-K grešci“, grdno ste se prevarili. To mi je, zasigurno, ukrado deset minuta života. Ali nikad se, je l' te, ne zna za šta to može biti dobro. Ipak bi me interesovala jedna stvar: Zašto ste pretpostavili da mi je trebalo manje od dvadeset sekundi za „K-E grešku“ mejl? I pre nego što Vas sada, zaista, zauvek ostavim na miru (sem ako mi oni iz *Lajk* izdavačke kuće opet ne pošalju ček), interesuje me još nešto. Vi pišete: „Smem li nešto da Vas pitam? I još jedno pitanje: Koliko Vam je bilo potrebno da otkucate mejl sa disertacijom o `K-E grešci`?“ Povodom toga, ja imam dva pitanja: Koliko je Vama vremena bilo potrebno za tu šalu? I pod dva: Je l' to Vaš smisao za humor?

Sat i po vremena kasnije

RE:

Draga, nepoznata gospođo Rotner, odgovoriću Vam sutra. Sada gasim računar. Prijatno večer, laku noć, po potrebi več. Leo Lajke

Četiri dana kasnije

Predmet: **Otvorena pitanja**

Draga gospođo Rotner, oprostite što se tek sada javljam, kod mene je situacija trenutno malo turbulentnija. Hteli ste da znate zbog čega sam pogrešno pretpostavio da Vam je za izvedbu Vaše „K-E greške“ bilo potrebno manje od dvadeset sekundi. Ovako, Vaši mejlovi se čitaju kao da ste ih samo „nabacali“, ako smem da dozvolim sebi jedan ovakav sud. Mogao sam da se zakunem da ste kako brza govornica, tako i brza spisateljica, da ste jedno živahno stvorenje koje dnevne obaveze iz časa u čas sve brže obavlja. Kada čitam Vaše mejlove, ne mogu da uočim nijednu pauzu. U svom tonu i tempu mi se čine puni naboja, bez predaha, energični, brzi, pa čak i malo uzbuđeni. Tako ne piše niko sa niskim krvnim pritiskom. Čini mi se, Vaše spontane misli nesmetano se slivaju u Vaše tekstove. A pri tom, Vas odlikuje takva jezička sigurnost i veoma vešto i poentirano baratanje rečima. Ali, sada kada mi objasnite kako Vam je za sastavljanje tog „K-E“ mejla bilo potrebno više od tri minuta, onda zaključujem da sam stekao pogrešan utisak o Vama. Nažalost, pitali ste me o mom smislu za humor. Otvorili ste jedno žalosno poglavlje. Da bi čovek imao smisla za humor, mora u sebi da prepozna bar trunku duhovitosti. Iskren da budem: nešto slično tome uopšte ne mogu da prepoznam, osećam se potpuno obezduhovljen. Kada se osvrnem na proleće dane i sedmice, prođe me volja za smehom. No, to je moja lična priča i ovde nema mesta za nju. Hvala Vam, u svakom slučaju, na Vašoj osvežavajućoj prirodi. Bilo je više nego

prijatno razgovarati sa Vama. Mislim da sam sad na sva pitanja, manje ili više, uspešno odgovorio. Ako se, slučajno, opet izgubite na mojoj adresi, radoću se tome. Ali, molim Vas, prekinite već jednom pretplatu za *Lajk*, počinjete, zaista, da nervira. Ili da ja to učinim? Lepi pozdravi, Leo Lajke.

40 minuta kasnije

RE:

Dragi gospodine Lajke, moram da Vam priznam nešto. Za moj „E posle K greška“ mejl mi, zaista, nije trebalo više od dvadeset sekundi. Samo me je ljutilo to što ste odmah prozreli da samo nabacujem redove u svoje mejlove. U pravu ste, ali nemate prava da to već unapred znate. Pa dobro! Ako (trenutno) nemate smisla za humor, što se tiče mejlova, tu ste bar vešti. Imponovalo mi je da ste me tako spontano prozreli! Da li ste, možda, profesor na filološkom fakultetu? Lepi pozdravi, Emi, „živahna“, Rotner.

18 dana kasnije

Predmet: **Hej!**

Bar dan, gospodine Lajke, htela sam samo da Vam kažem da mi oni iz *Lajka* više ne šalju časopis. Jeste li intervenisali? Mogli biste, inače, ponekad da se javite. Na primer, još ne znam da li ste profesor. *Google* Vas ne prepoznaje ili je vrlo vešt u tome da Vas sakrije. I kako je Vašem humoru, je li mu bolje? Ipak je vreme karnevala, što znači da praktično nemate konkurenciju. Lepi pozdravi, Emi Rotner.

Dva sata kasnije

RE:

Draga gospođo Rotner, baš lepo što se opet javljate, baš ste mi nedostajali. Malo mi je falilo da se pretplatim na časopis

Lajk (oprez, humor u najavi). I stvarno ste me tražili preko *Google*-a? To mi veoma imponuje. A to da bih mogao biti profesor, to mi se već mnogo manje dopada. Mislite da sam neki mator starac, zar ne? Uštogljen, pedantan, onaj što uvek sve zna najbolje. Neću se grčevito truditi da Vam dokažem suprotno, moglo bi da postane sramotno po mene. Verovatno da sad, po mom mejlu, možete da zaključite da sam stariji nego što jesam. A moja sumnja: Vaši mejlovi me nagone da pomislim da ste mlađi nego što jeste. Usput, ja sam savetnik za komunikaciju i asistent na fakultetu za psiholingvistiku. Trenutno radimo na izradi studije o uticaju imejlova na naše jezičko ponašanje i onaj deo koji je najinteresantniji o imejlu kao o komunikacijskom sredstvu. Zato se trudim da se malo stručnije izražavam, ubuduće ću se suzdržavati, obećavam Vam. Onda Vam želim da preživite karnevalska slavlja! Kako bih mogao pretpostaviti, verovatno ste se opremili dobrim kontingentom crvenih noseva i pištaljki. Sve najbolje. Leo Lajke.

22 minuta kasnije

RE:

Dragi gospodine psiholingvisto, sada ću malo da Vas testiram. Šta mislite, koja je od Vaših prethodnih rečenica meni bila najinteresantnija, tako da bih sad, kada Vas ne bih testirala, morala da Vam zbog nje postavim pitanje? I jedan dobar savet koji se tiče Vašeg humora. Vašu rečenicu: „Malo mi je falilo da se pretplatim na časopis *Lajk*“ protumačila sam kao povod za nadu! Dodatnim komentarom: „Oprez, humor u najavi!“, sve ste pokvarili – jednostavno izostaviti! Ali, i onaj komentar sa nosevima i pištaljkama mi se dopada. Izgleda da posedujemo isti „nesmisao“ za humor. Ipak, verujte mi da ću moći da razumem Vašu ironiju

i... izostavite smejuljke. Sve najbolje, baš mi prija da ćaskam sa Vama. Emi Rotner.

Deset minuta kasnije

RE:

Draga Emi Rotner, hvala Vam na savetima za dobar humor. Na kraju ćete od mene napraviti duhovitog čoveka. Još više se zahvaljujem na testu! To mi pruža priliku da Vam pokažem da ipak nisam tip „matorog samodovoljnog“ profesora. Da jesam, pomislio bih da je najinteresantnija rečenica sigurno: „Trenutno radimo na izradi studije o uticaju imejlova na naše jezičko ponašanje... o imejlu kao komunikacijskom sredstvu“. Zato sam siguran, najviše Vas interesuje: „Vaši mejlovi me nagone da pomislim da ste mlađi nego što jeste.“ Iz toga sledi obavezno pitanje: Šta ga nagoni da dođe do tog zaključka? I dalje: Koliko me starom smatra? Jesam li u pravu?

Osam minuta kasnije

RE:

Leo Lajke, Vi ste jedan đavolski dobar lik!!! Tako! A sad ću da Vas pustim da Vam na pamet padnu dobri argumenti kako biste mi objasnili zašto bih morala da budem starija nego što bi moglo da se zaključi iz mojih mejlova ili, preciznije: koliko to staro pišem? Koliko mi je godina? Zašto? Kada budete odgovorili na ova pitanja, onda mi odajte koji broj cipela nosim. Sve najbolje, Emi. Pravo je zadovoljstvo ćaskati sa Vama.

45 minuta kasnije

RE:

Pišete kao da imate trideset. Ali, imate oko 40, recimo, 42. Na osnovu čega verujem da je tako? Jedna tridesetogodišnjakinja ne čita redovno *Lajk*. Prosečno starosno

doba čitalaca *Lajk*-a je oko 50. Vi ste pak mlađi, jer se profesionalno bavite internet stranicama, što bi, opet, moglo da znači da imate oko trideset godina ili da ste pak dosta mlađi. Opet, jedna tridesetogodišnjakinja ne šalje cirkularne mejlove klijentima kako bi im poželela „Srećne Božićne i Novogodišnje praznike“. I, naposljetku: Zovete se Emi, znači Ema. Poznajem tri Eme, sve imaju više od 40 godina. U tridesetoj se niko ne zove Ema. Tako se zovu osobe mlađe od 20 godina, ali Vi to niste, jer biste, inače, koristili reči poput „kul“, „ekstra“, „strava“, „strašno“, „žasu“ i tome slično. U tom slučaju, ne biste koristili ni velika slova niti ispisivali čitave rečenice. I imali biste preča posla nego da razgovarate sa navodnim profesorom, koji nema smisla za šalu, i da Vam, pri tom, bude interesantno kako se neko interesuje za to koliko ste stari kad tako pišete. I još nešto što je u vezi sa Emi. Ako se neko zove Ema, ali piše mlađe nego što jeste, jer se tako i oseća, onda se ne potpisuje kao Ema, već kao Emi. Facit, draga Emi Rotner: pišete kao da Vam je trideset, u suštini imate 42 godine. Je l' tako? Nosite obuću broj 36. Niski ste, krhki i živahni, kosa Vam je kratka i tamna. I reči Vam samo naviru kada govorite. Je l' tako? Prijatno Vam veče želim. Leo Lajke.

Sledećeg dana

Predmet: ???

Draga gospođo Rotner, jeste li se uvredili? Vidite, ja Vas ne poznajem. Kako mogu znati koliko Vam je godina? Možda imate 20 ili 60 godina. Možda ste visoki 1, 90 m i teški 100 kilograma. Možda nosite i broj cipela 46, i zato su Vam sva tri para cipela koja imate napravljena po porudžbini. Da biste mogli da kupite četvrti par cipela, morali ste da otkazete

pretplatu na časopis *Lajk* i da klijente za internet stranice oraspoložite lepim željama za Božić. Zato, nemojte se ljutiti na mene. Zabavljao sam se ovom procenom, u mislima mi je Vaša slika, a pokušao sam i da je što preciznije podelim s Vama. Stvarno nisam hteo da Vas ikako uvredim. Lepi pozdravi, Leo Lajke.

Dva sata kasnije

RE:

Dragi profesore, dopada mi se Vaš smisao za humor, samo ga polustepen deli od hronične ozbiljnosti i baš zbog toga je posve uvrnut. Javljam se sutra. Već se radujem. Emi

Sedam minuta kasnije

RE:

Hvala! Sad mogu mirno da spavam! Leo

Sledećeg dana

Predmet: **prići preblizu**

Dragi Leo, Lajke ću sad da izostavim. Samim tim, Vi zaboravite Rotnerovu. U Vašem jučerašnjem mejlu sam baš uživala, nekoliko puta sam ga pročitala. Htela bih da Vam udelim kompliment. Veoma mi je uzbudljivo to kako se možete udubiti u nekog čoveka, kog, pri tom, i ne poznajete, kog nikad niste videli i kog, verovatno, nikad nećete videti i za koga ne znate da li će Vam ikada istim uzvratiti. To je tako atipično za jednog muškarca i to veoma cenim kod Vas. To sam htela, ovako pre svega, da Vam saopštim. A sada, prelazim na nekoliko tačaka koje bih da razradim:

1. Vas odlikuje jedna poodmakla psihoza usled cirkularnih mejlova! Gde ste to nahvatali? Izgleda da Vas čovek može

nasmrt uvrediti rečenicom „Srećni Božićni i Novogodišnji praznici“. Dobro, obećavam Vam da Vam to nikad više neću uputiti. Ujedno me iznenađuje da na osnovu te rečenice zaključujete o nečijoj starosti. Da sam Vam napisala: „Hristos vaskrse i srećna Nova godina“, da li bih onda bila mlađa deset godina?

2. Veoma mi je žao što, po Vama, ako jedna žena ne koristi „kul“, „strava“ i „žasu“ ne može da bude mlađa od dvadeset godina i zaključak mi se čini vrlo ZASTRANJEN, onako profesorski. Nije da se sad trudim da tako pišem kako biste mogli da zaključite da sam mlađa. Ali kako to čovek uopšte može da zna?

3. Po Vašem mišljenju, znači, pišem kao da mi je trideset. Ali jedna tridesetogodišnjakinja ne čita časopis *Lajk*. Vrlo rado bih Vam o tome nešto objasnila: taj časopis naručujem za majku. Šta biste sad rekli na to? Jesam li time, napokon, mlađa nego što pišem?

4. Sa ovim principijelnim pitanjem moram da Vas ostavim samog. Sada, nažalost, imam sastanak. Stručni seminar? Čas plesa? Termin u kozmetičkom salonu? Kafica sa drugaricom? Slobodno izaberite.

Prijatan dan, Leo! Emi.

Tri minuta kasnije

RE:

Ah, da, Leo, jednu stvar bih Vam još otkrila: što se broja obuće tiče, niste mnogo pogrešili. Nosim 37. Ali, ne morate da mi poklanjate cipele, sve već imam.

Tri dana kasnije

Predmet: **Nešto nedostaje**

Dragi Leo, kada mi tri dana ne pišete, osećam ambivalentne

stvari. 1. čudi me i 2. nešto mi nedostaje. Obe su mi neprijatne. Uradite nešto povodom toga! Emi.

Sledećeg dana

Predmet: **Napokon poslato!**

Draga Emi, u svoju odbranu navodim: pisao sam Vam svakog dana, ali mejl nikad nisam poslao. Naprotiv, sve sam izbrisao. U našem razgovoru stigao sam do nezgodne tačke. Ona, ta izvesna Emi, koja nosi broj cipela 37, počinje da me interesuje više nego što to odgovara okviru naše komunikacije. I kada ona, ta Emi, koja nosi broj cipela 37, ispočetka zaključuje da se „verovatno nikad nećemo videti“, naravno da je ona potpuno u pravu i delim njeno mišljenje. Mislim da je vrlo mudro što polazimo od činjenice da se nikada nećemo sresti. Ali, ne želim da naši razgovori spadnu na nivo oglasa i čakljanja na forumu.

Tako, ovaj mejl ću, napokon, poslati, kako biste Vi, izvesna Emi, koja nosi broj cipela 37, imali neku sitnicu u svom sandučetu. Tekst nije uzbuđujući i samo je deo onoga što sam hteo da Vam napišem. Od srca sve najbolje. Leo.

23 minuta kasnije

RE:

Aha, taj izvesni Leo, psiholingvista, ne želi da zna kako izvesna Emi, koja nosi broj cipela 37, izgleda! Leo, ne verujem Vam! Svaki muškarac koji komunicira sa nekom ženom, želi da zna kako ona izgleda. On čak hoće što pre da sazna kako ona izgleda, jer posle toga zna da li i dalje želi da priča sa njom. Ili mislite drugačije? Najsrdačnije, izvesna 37-godišnja Emi.

Osam minuta kasnije

RE:

Ovo je sad bilo više izduvano nego napisano, je l' da? Uopšte ne moram da znam kako izgledate da bih Vam odgovorio na ova pitanja, Emi. Ionako ste preda mnom. A za to uopšte ne moram da se bavim psiholingvistikom. Leo

21 minut kasnije

RE:

Grešite, gospodine Leo. Ovo sam napisala u najvećem miru. Nije trebalo da vidite kako „izduvavam“. Vi uopšte ne pretendujete da odgovarate na moja pitanja, je l' tako? Kako uopšte izgledate kada pitate: „Je l' tako?“ No, smem li, ipak, da se vratim na Vaš imejl od danas popodne. U njemu mi se ništa ni sa čim ne slaže. Rezimiraju:

1. Pišete mejlove i ne šaljete ih.
2. Počinjete da se interesujete više za mene „nego što to odgovara okviru naše komunikacije“. Šta bi to trebalo da znači? Zar okvir naše komunikacije nije uzajamno interesovane za jednu potpuno nepoznatu osobu?
3. Vi smatrate mudrim to što se nikada nećemo sresti. Ne, Vi to smatrate „vrlo mudrim“. Kakva posvećenost mudrosti!
4. Ne želite ćaskanje kao što je na forumima. A šta biste? O čemu bismo mogli da pričamo, a da se, pri tom, ne interesujete malo više za mene i da to ne prevaziđe taj „okvir“?
5. I, čak za onaj, ne tako nemoguć, slučaj da ne odgovorite ni na jedno od mojih pitanja, rekoste maločas da je reč samo o delu onoga što ste hteli da mi napišete. Slobodno napišite i ostatak. Radujem se svakom retku! Veoma Vas rado čitam, dragi Leo. Emi.

Pet minuta kasnije

RE:

Draga Emi, ako ne napišete 1, 2, 3. i tako dalje, onda to niste Vi, je l' tako? Sutra više. Lepo veče želim. Leo.

Sledećeg dana

Bez predmeta:

Draga Emi, da li ste primetili da mi ne znamo ništa jedno o drugom? Mi razvijamo jedno od drugog slike pomoću optičkih obmana, gotove iluzorne fantomske slike. Postavljamo pitanja čija je draž u tome da na njih nema odgovora. Da, nama to postaje sportska disciplina – da pospešujemo uzajamnu radoznalost i da je još više dražimo time što je ne zadovoljavamo. Pokušavamo da čitamo među redovima, među rečima, pa skoro i među slovima. Grčevito se trudimo da ono drugo, što je moguće bolje, ocenimo. Podrobno se trudimo da što manje o sebi odamo. I šta znači „što manje“? Apsolutno ništa, jer još ništa o svojim životima nismo ispričali, ništa od onoga što nam čini svakodnevicu, ništa što nam može biti bitno.

Komuniciramo u bezvazдушnom prostoru. Revnosno smo priznali kojim se poslom bavimo. Teoretski, Vi biste mi napravili lepu internet-prezentaciju, za uzvrat Vam, praktično, izrađujem (loš) lingvistički psihogram. To je sve. Zahvaljujući jednom lošem gradskom časopisu, znamo da živimo u istom gradu. Mimo toga? Ništa. Ne postoje drugi ljudi oko nas. Ne stanujemo nigde. Nemamo godine. Nemamo lica. Ne raspoznajemo dan i noć. Ne živimo ni u jednom vremenu. Posedujemo svako svoj monitor, svako od nas živi zaseban život u tajnosti svoje sobe, a imamo zajednički hobi – interesujemo se za onu drugu, nama nepoznatu, osobu. Bravo!

Što se mene tiče, počecu od svoje ispovesti. Ludački se interesujem za Vas, draga Emi! Doista, ne znam zašto, ali znam da je moralo biti povoda za to. Takođe znam i koliko je apsurdno ovo moje interesovanje. Nikada ne bih izdržao susret sa Vama, nezavisno od toga kako izgledate, koliko godina imate i koliko ste u mogućnosti da svoj imejl šarm ponese sa sobom na jedan svakodnevni sastanak i koliko Vašeg humora je sključano u Vašim glasnim žicama, u Vašim zenicama, u uglovima Vaših usana, u Vašim nozdrvama. Moja pretpostavka je da se ovo ludačko interesovanje hrani jedino iz sandučeta. I svaki pokušaj da iskoračimo iz toga, verovatno bi tragično završio.

I sada, moje zaključno pitanje, draga Emi. Da li i dalje želite da Vam šaljem poštu u sanduče? Ovoga puta bi jedan jasan odgovor bio i više nego dobrodošao. Sve najbolje. Leo.

21 minut kasnije

RE:

Dragi Leo, sve ovo je bilo previše odjednom. Ili se i to računa u posao? Je l' na račun toga dobijate prekovremene sate i to bez PDV-a? Znam da imam oštar jezik. Ali, samo pismeno. I samo kada sam nesigurna. Leo, Vi me činite nesigurnom. Ali, sigurno je jedno: da, želim da mi i dalje pišete mejlove, ako Vam to ne pričinjava neko opterećenje. Ako se nisam dovoljno jasno izrazila, pokušaću ponovo: DA, HOĆU MEJLOVE OD LEA!!!!!! MEJLOVE OD LEA! MEJLOVE OD LEA! MOLIM VAS! ZAVISNA SAM OD LEOVIH MEJLOVA!

A sada mi, obavezno, morate pojasniti zašto ne postoji pravi razlog, valjani povod, da se interesujete za mene. To, naime, ne razumem, ali zvuči veoma uzbudljivo. Sve, sve najbolje i još jedno sve dodajem. Emi. P. S. Ovaj Vaš mejl je bio super! Apsolutno neduhovit, ali super!

Prekosutra

Predmet: Srećni praznici

Znate šta, Emi, kršim ustaljenost našeg života i ispričaću Vam nešto o sebi. Zvala se Marlena. Još pre tri meseca bih Vam napisao: „Zove se Marlena“. Danas se ona zvala. Posle pet godina sadašnjosti bez budućnosti, napokon sam našao prošlost u sadašnjosti. Poštedecu Vas detalja naše veze. Najlepše u njoj su uvek bili novi počeci. Kako smo oboje od sveg srca rado iznova počinjali, činili smo to svakih nekoliko meseci. Svaki put smo jedno drugom bili „ljubav života“, ali nikad kada bismo bili zajedno, samo kada smo se opet trudili da se spojimo.

U jesen je, napokon, došao kraj. Našla je drugog, nekog s kim je mogla da zamisli da bude u vezi, a ne samo da se spoji, iako je to bio pilot jedne španske aviokompanije. Kada sam saznao za to, bio sam skoro siguran da je Marlena „žena mog života“ i bio sam spreman da učinim sve samo da je ne bih izgubio.

Nedeljama sam činio sve, i još malo više od toga, da je vratim. I ovde ću Vas poštediti detalja. I skoro sam bio spreman da nam dam onu jednu poslednju šansu: Božićni praznici u Parizu. Spremao sam se – slobodno mi se smejte, Emi – da je tamo zaprosim, ja – budala. Samo je još čekala Špančev povratak da mu ispriča celu istinu, jer to mu je, ipak, dugovala. Imao sam čudan osećaj. Ali šta znači čudan? U stomaku mi je bio španski avion kada bih pomislio na Marleni i tog pilota. To je bilo 19. decembra.

Tog popodneva nisam primio poziv, primio sam katastrofalan mejl u kom je pisala: „Leo, ne ide, ne mogu. Pariz bi opet bio samo jedna laž u nizu. Oprosti mi!“ Ili tako nekako. Ne, ne tako nekako, već od reči do reči. Odmah sam odgovorio: „Marlena, hoću da se venčamo. Sasvim sam odlučan. Sada

znam da mogu. Mi pripadamo jedno drugom. Veruj mi ovaj poslednji put. Dozvoli da u Parizu još jednom porazgovaramo o svemu. Molim te, kaži DA Parizu. “

Eto! I tako, čekao sam odgovor, sat vremena, dva sata, tri sata. A u međuvremenu sam svakih dvadeset minuta razgovarao sa njenom gluvonemom automatskom sekretaricom, čitao stare ljubavne mejlove iz računara, gledao sam naše digitalne fotografije, sve one koje su nastale tokom naših nebrojenih putovanja radi pomirenja. Potom sam, opet kao opsednut, piljio u ekran. Od tog kratkog i bezdušnog zvuka kada prispe novi mejl, od tog malog simbola, smešnog pisamceta, u donjem desnom uglu, zavisio je život sa Marlenom, iz ondašnjeg ugla gledano – moj život je zavisio od toga.

Sebi sam postavio rok do 21 h. Ako se Marlina do tada ne javi, umire Pariz i time naša poslednja šansa. 20:57 h. I, odjednom: zvonjava, pisamce, strujni udar, srčani udar, poruka. Na nekoliko sekundi zatvaram oči, sakupljam sve jadne ostatke mojih pozitivnih misli, koncentrišem se na dugo očekivanu poruku, na Marlinin potvrdni odgovor, na Pariz udvoje, na život sa njom dok nas smrt ne rastavi. Otvaram oči, otvaram poruku. I šta čitam? „Srećne Božićne i Novogodišnje praznike želi Emi Rotner.“

Toliko o mojoj poodmakloj psihozi izazvanoj cirkularnim mejlovima za lepe želje tokom Božićnih praznika. Lepo veče. Leo.

Dva sata kasnije

RE:

Dragi Leo, to je baš dobra priča. Pogotovo me je oduševila poenta. Skoro da sam ponosna na svoju sudbinsku ulogu u svemu tome. Vama je, nadam se, jasno da ste meni, „virtuelnoj figuri Vaše fantazije“, Vašem „iluzionom fantomu“,

upravo odali veoma nesvakidašnje stvari o sebi. To je bio, u pravom smislu reči, „privatni život, marke Leo, psiholingviste“. Danas sam već umorna da bih nešto upotrebljivo mogla da kažem. Ali, sutra dobijate dobranu analizu, ako dozvoljavate. Sa 1, 2, 3. i tako dalje. Lepo spavajte i sanjajte smisleno. Znači, ne o Marleni, posavetovala bih. Emi.

Sledećeg dana

Predmet: **Marlena**

Dobro jutro, Leo. Smem li da budem malo grublja?

1. Vi ste, znači, onaj tip muškarca koji se za jednu ženu interesuje na početku i na kraju veze, malo pre nego što mu ona definitivno pobegne. Ono vreme između – koje se, inače, naziva život u dvoje – Vama je ili dosadno ili naporno ili i jedno i drugo. Je l' tako?

2. I ovoga puta ste, kao nekim čudom, ostali neoženjeni, a da biste iz kreveta svoje „skoro, pa bivše devojkice“ izbacili tamo nekog španskog pilota, spremni ste da stanete i pred oltar. To svedoči o veoma malom poštovanju prema bračnom obećanju. Je l' tako?

3. Već ste bili oženjeni, da li sam u pravu?

4. Mogu da Vas zamislim kako, ušuškani i upakovani u svoje samosažaljenje, čitate ljubavna pisma i gledate stare fotografije, umesto da uradite nešto što bi neku ženu navelo da pomisli kako Vas je ljubav prema njoj ili želja da dugoročnije budete sa njom nagnala da to uradite.

5. Da, i onda MOJ sudbinski mejl sleće u Vaše sanduče koje odlučuje o Biti ili Ne biti. I čini se kao da sam ja, u najidealnijem mogućem trenutku, izgovorila, napokon, ono što je Marlina već godinama htela da izgovori ili joj je bilo na vrh jezika: LEO, KRAJ JE, JER NIKAD NIJE NI POČELO! Ili, drugim rečima, zakukuljenje, poetičnije,

nadahnutije: „Srećne Božićne i Novogodišnje praznike želi Emi Rotner.“

6. Ali sada, dragi Leo, Vi zauzimate zadivljujući stav. Odgovorite Marleni. Kažite joj: MARLENA, U PRAVU SI, KRAJ JE, JER NIKAD NIJE NI POČELO! Ili, drugim rečima, zakukuljenije, energičnije, snažnije: „Draga Emi Rotner, poznajemo se malo, što je bolje nego da se uopšte ne znamo. Ipak Vam se srdačno zahvaljujem na Vašem izuzetno originalnom cirkularnom imejlu. Morate znati: cirkularni mejlovi mi se sviđaju kod mase kojoj ja ne pripadam. L. P, Leo Lajke.“ Vi ste baš zadivljujuće dobar gubitnik-kavaljer sa stilom, dragi Leo.

7. Posle svega ovoga sledi pitanje: da li i dalje želite da Vam pišem mejlove? Želim Vam prijatan ponedeljak prepodne. Emi.

Dva sata kasnije

RE:

Nazdravlje, Emi!

Pod 1. Ne mogu ništa protiv toga što Vas podsećam na nekog čoveka koji Vas je, očigledno elegantno, kako ste to pod tačkom 1. i opisali – razočarao. Nemojte, molim Vas, da mislite da me poznajete više nego što me možete poznavati! A ne možete me nimalo poznavati.

Pod 2. Što se tiče mojih izleta u podneblje bračnog obećanja, ne mogu više od toga nego da sebe nazovem pravim pravcijatim idiotom. Ali sarkastično-moralistična Emi, koja nosi broj cipela 37, mora da doda još jedan udarac u spas časti svete tajne braka, verovatno sa stisnutim očima i penom na ustima.

Pod 3. Žao mi je, ali do sada nisam nijednom bio oženjen! Vi? Više puta, je l' tako?

Pod 4. Opet se javlja čovek kog ste opisali pod tačkom 1, na kog Vas podsećam i koji radije čita ljubavna pisma koja je stvarnost prevazišla, nego što Vama dokazuje ljubav za vjek i vjekov. Možda je to, čak, bio slučaj sa više muškaraca u Vašem životu.

Pod 5. Tačno je da sam u trenu kada sam dobio Vaše čestitke za praznike osetio da sam izgubio Marlenu.

Pod 6. Onda sam Vam odgovorio kako bih odagnao misli o svom gubitku, Emi. I do danas sam razgovore sa Vama posmatrao kao deo svoje terapije za preboljevanje Marlene.

Pod 7. Eh, da! Samo napred, pišite! Oslobodite se svih sakupljenih frustracija zbog muškaraca. Ne obuzdavaju se, budite osvetoljubivi, cinični, radujte se tuđoj nesreći. Ako Vam posle toga bude lakše, onda je moja imejl adresa ispunila zadatak. Ako ne uspe u tome, onda priuštite sebi ili Vašoj majci opet pretplatu na časopis *Lajk*. Želim Vam prijatno popodne. Leo.

Jedanaest minuta kasnije

RE:

Oh, ne! Pa, ja sam Vas povredila. To zaista nisam htela. Mislila sam da ćete moći to da podnesete. Preterala sam. Povlačim se u unutrašnje isposništvo. Laku noć, Emi.

P. S. U vezi sa tačkom tri: samo sam jednom bila udata i – još sam!

DRUGO POGLAVLJE

Nedelju dana kasnije

Predmet: **G. V.**

Grozno vreme danas, je l' tako, L. P? E.

Tri minuta kasnije

RE:

1) Kiša 2) Sneg 3) Susnežica L. P.

Dva minuta kasnije

RE:

Jeste li još uvređeni?

50 sekundi kasnije

RE:

Nisam ni bio.

30 sekundi kasnije

RE:

Ili ne pričate rado sa udatim ženama?

Minut kasnije

RE:

Ne, naprotiv! Mene samo čudi činjenica da udate žene vrlo rado razgovaraju sa potpuno nepoznatim muškarcima.

Četrdeset sekundi kasnije

RE:

Imate li nas više u Vašem sandučetu? Koji sitni deo Vaše preboleti-Marlenu-terapije činim, uopšte?

50 sekundi kasnije

RE:

Dobro, Emi, lagano se vraćate u formu. Malopre ste mi se, čak, činili bez daha, uplašena i stidljiva.

Pola sata kasnije

RE:

Dragi Leo, sad ozbiljno! Ono što mi je potrebno da izgovorim jeste da mi je mnogo žao zbog mog mejla u sedam tačaka od prošlog ponedeljka. Nekoliko puta sam ga pročitala i moram da priznam da zaista zvuči odvratno kad ga čovek čita u tišini. Problem je u tome što ne možete znati kakva sam kada izgovaram takve stvari. Kada biste me mogli videti, ne biste mogli da se ljutite na mene. Ja to, bar, umišljam da ne biste mogli. Verujte mi, sve sam, samo ne frustrirana. Razočaranja uslovljena muškarcima su u mom slučaju ostala u granicama. Što znači: zaista postoje ograničeni muškarci. Ali imala sam sreće. Na tom polju meni je odlično. Moj cinizam pre predstavlja vrstu sporta i igre nego što je izraz ljutnje ili obračuna.

Uostalom, izuzetno cenim to što ste mi ispričali o Marleni. Pri tom, shvatam da mi o njoj ništa niste rekli. Kakva je (bila) ta žena? Kako izgleda? Koji broj cipela nosi? Kakve cipele nosi?

Pola sata kasnije

RE:

Draga Emi, ne ljutite se na mene, ali nije mi do toga da Vam

pričam o Marleninom ukusu za cipele. Na plaži je najčešće bila bosa, toliko Vam, drage volje, mogu odati. Moram sad da prekinem, dolaze mi gosti. Prijatan ostatak dana. Leo.

Tri dana kasnije

Predmet: **Kriza**

Dragi Leo, čvrsto sam bila rešena da sledeći mejl dobijem od Vas, a ne da ga ja pišem. Iako nisam studirala psihologiju, u glavi mi se dve stvari razjašnjavaju: 1. između redova sam otkrila ne samo da sam udata, već i da sam srećno udata. 2. a Vi na to reagujete najmrzovoljnijim mogućim odgovorom otkako je naše virtuelno prijateljstvo počelo pre skoro godinu dana. A onda, više se uopšte ne javite. Je li moguće da ste izgubili interesovanje za mene? Je li moguće da ste izgubili interesovanje za mene pošto nisam slobodna? Je li moguće da ste izgubili interesovanje za mene jer sam, uz to, još i „srećno udata“? Ako je to slučaj, onda bar budite „dovoljno muškarac“ da mi to kažete. Prijateljski pozdrav. Emi.

Sledećeg dana

Bez predmeta:

GOSPODINE LEO?

Sledećeg dana

Bez predmeta:

LEEEEEEEEEEOOOOO, HUUUUUUU-UUUUUUHHH-
-HHU????????

Sledećeg dana

Bez predmeta

Kreten!

Dva dana kasnije

Predmet: Prijatna pošta od Emi

Čao Emi! Divan je osećaj vratiti se kući sa napornog studijskog putovanja iz, može se reći, skromnog Bukurešta koji nije baš obdaren milošću i šarolikošću, iz tamošnjeg godišnjeg doba, perverzno nazvanog prolećem (snežne oluje, naleti mraza), uključiti odmah računar, otvoriti sanduče i brzinom od 500 nemilosrdnih saopštaca, bespotrebnih i jadnih poruka, naći četiri mejla visoko cenjene gospođe Rotner koji odišu jezičkom veštinom, izrazom i obiljem programskih tačaka, da se čovek, poput nekog rumunskog polarnog medveda u poodmaklom stadijumu odleđivanja, obraduje da, napokon, pročita nekoliko prijatnih, osećajnih, humoresknih i srčanih rečenica. Euforično, čovek otvori prvi mejl i šta sa oba oka vidi? KRETEN! Hvala za pozdrav!

Emi, Emi! Opet ste uspeali da sebi razjasnite neke stvari na vrlo lep način. Moram Vas razočarati. Uopšte mi ne smeta što ste „srećno udati“. Nikada nisam nameravao da Vas izbliza upoznam, bliže nego što je to moguće u elektronskoj razmeni pisama. Takođe, nikada nisam hteo da znam kako izgledate. Od tekstova koje mi pišete, stvaram sliku o Vama. Gradim svoju Emi Rotner. U osnovnim crtama, vidim Vas isto onako kako sam Vas stvorio pri prvom našem opštenju i potpuno mi je svejedno da li ste već tri puta tragično udati, pet puta srećno razvedeni ili se veselo svakodnevno „još slobodna“ upuštate u subotnje noći razuzdano neudate žene. Nažalost, moram da primetim da Vas kontakt sa mnom očigledno iznuruje. I, povrh toga, čudi me nešto. Zašto je jednoj srećno udatoj ženi, koju muškarci nimalo ne frustriraju, koja je ironično vickasta, takva da uvek vlada situacijom, šarmantna i samosvesna žena, koja nosi broj cipela 37

(i nekih određenih godina), zašto joj je toliko bitno da, u toj meri i intenzivno, razgovara o vrlo ličnim pitanjima sa nekim tamo nepoznatim, ponekad mrzovoljnim, emotivno skrhanim, profesorskim tipom čoveka, muškarcem koji je sklon krizama, bez smisla za šalu? Šta, uopšte, Vaš suprug misli o tome?

Dva sata kasnije

RE:

Prvo, najbitnije. Polarni medved Leo se vratio iz Bukurešta! Dobrodošao! Izvinite za ono „kreten“, ali se, jednostavno, samo tako namestilo. Kako mogu da znam da imam posla sa jednim vanzemaljski nastrojenim tipom koji nema problem kada sazna da je njegova verna i odano sarkastična spisateljska partnerka već udata? Kako mogu da znam da imam posla sa čovekom koji radije „sebi stvara svoju Emi Rotner“ nego da upozna pravu? Ako imalo smem da Vas provociram tim pitanjem, mogu da vam kažem da, koliko god je dobro u svojoj odvažnoj mašti izgrađivali, dragi Leo, psiholingvisti, pravoj Emi Rotner nećete prići ni do kolena. Jesam li Vas isprovocirala? Ne? To sam i pomislila. Vi imate tu sposobnost da na nesvakidašnji, ali veoma dosledan način od sebe pravite sve veću enigmu. Istovremeno biste sve da znate o meni i ništa. Svakodnevno, zavisno od raspoloženja, saopštavate mi Vaše „neverovatno interesovanje“ za mene i Vaše skoro patološko neinteresovanje. I to me čas pali, čas hladi. Trenutno me, opet, pali. Priznajem. Ali možda ste samo jedan usamljeni, stegnuti, lutajući sivi (rumunski) polarni medved koji ženi ne sme ni u oči da pogleda. Neko ko se neverovatno boji stvarnih susreta. Neko ko stalno mora da stvara svoj svet mašte, pošto se ne snalazi u predmetnoj, životnoj, dodirljivoj i stvarnoj sredini. Možda

se stvarno plašite žena. E, sad bih baš mogla da popričam sa Marlenom o tome. Da nemate možda neki njen aktuelni broj telefona ili onog španskog pilota? Šalim se, naravno, nemojte sad opet da se ljutite naredna tri dana.

Ozbiljno, Leo, baš sam se zatelebala u Vas. Baš Vas gotivim, veoma! Veoma, veoma, veoma! I, naprosto, ne mogu da verujem da ne želite da me vidite. To ne znači da bismo zaista i morali da se vidimo. Naravno da ne bi trebalo. Ali ja bih, na primer, stvarno htela da znam kako Vi izgledate. To bi mnogo toga objasnilo. Mislim, objasnilo bi zašto pišete tako kako pišete, jer biste tako izgledali kao neko ko izgleda tako kao što pišete. I apsolutno bih volela da znam kako izgleda neko ko tako piše. To bi bilo objašnjenje.

Apropos objašnjenja: ne želim da ovde govorim o suprugu. Vi, naravno, drage volje možete pričati o svojim ženama (ako postoji još takvih u vašem sandučetu). Mogu Vam davati i dobre savete, mogu se odlično saživeti sa ženama, jer i ja sam jedna od njih. Ali, moj suprug... Dobro, reći ću Vam. Mi imamo divnu i harmoničnu vezu i dvoje dece, koje je on, hvala mu, doneo u brak, tako da me je poštedeo trudnoća. U suštini, mi nemamo tajni jedno pred drugim. Ispričala sam mu da se često dopisujem sa jednim „prijatnim psiholingvistom“. Pitao me je: „Da li hoćeš da ga vidiš?“ Ja: „Uopšte ne.“ On: „A, tako.“ To je bilo sve. Više od toga nije hteo da zna, niti sam mu ja htela reći. A više od ovoga ne želim ni da pričam o tome. O kej?

Tako, dragi polarni medvede, sada o Vama. Kako izgledate? Kažite mi. Molim Vas!!! Sve najbolje. Vaša Emi.

Sledećeg dana

Predmet: Test

Draga Emi, ni ja ne mogu da se otrgnem od Vašeg tuširanja

čas hladnom, čas toplom vodom. Ko nam uopšte meri vreme koje ovde skupa (bez onog drugog) presedimo? I kako to uopšte uspete da spojite sa poslom i porodicom? Verovatno svako od Vaše dvoje dece ima još po tri vevice* ili nešto tome slično. Odakle Vam to slobodno vreme da se tako intenzivno i predano bavite nepoznatim Vam polarnim medvedom?

Hteli ste obavezno da znate kako izgledam? Dobro, postavicu sada jednu tvrdnju i predlažem Vam jednu igru, priznajem uvrnutu, ali trebalo bi da me upoznate i sa jedne druge strane. Ovako. Kladim se sa Vama da ću među, recimo, dvadeset žena prepoznati odmah jednu i jedinu Emi Rotner, dok Vi među isto toliko muškaraca nikada nećete pogoditi ko je Leo Lajke. Hoćete da pokušamo s takvim testom? Ako pristanete, možemo da razmislimo o odgovarajućem modusu. Prijatno prepodne. Leo.

50 minuta kasnije

RE:

Sigurno ćemo to da pokušamo! Baš ste pravi pustolov! Ali odmah nastaju i moje sumnje, što mi, molim Vas, ne smete uzeti za zlo. Računam na to da mi se vizuelno uopšte nećete dopasti, dragi Leo. A šanse za to su velike, jer mi se muškarci, osim nekoliko (većinom homoseksualnih) primeraka uopšte ne dopadaju. U protivnom, hm, najbolje da ne kažem sad ništa u vezi sa tim. Vi zamišljate kako ćete me odmah prepoznati. Onda, morate imati predstavu o tome kako izgledam. Kako to onomad beše? „42 godine, niska, krhka i živahna, kosa kratka i tamna.“ Time Vam želim puno uspeha

* Ovde se aludira na vevice iz poznatog Diznijevog animiranog filma *Chipmunks* (lat. *Tamias*) – prugaste vevice natprirodnih moći. (Prim. prev.)

u prepoznavanju! I? Kako ćemo? Da pošaljemo po dve fotografije, od kojih je jedna naša? Srdačan pozdrav. Emi.

Dva sata kasnije

RE:

Draga Emi, predlažem da se lično sretne, a da, pri tom, to ne znamo, tj. da u masi ljudi ostanemo zamenljivi. Na primer, možemo se dogovoriti da to bude u onom velikom kafiću na sajmu *Huber* u Ulici Engel. To mora da Vam je poznato. Tamo se neprestano smenjuju vrlo različiti ljudi. Dogovorićemo se o vremenskom rasponu od dva sata, možda u nedeljno popodne, i u trajanju od ta dva sata bićemo oboje prisutni. U tom stalnom dolasku i odlasku i u velikoj gužvi neće se приметiti da se nas dvoje uzajamno trudimo da se otkrijemo.

Što se tiče Vašeg mogućeg razočaranja, ukoliko ne odgovaram Vašim vizuelnim prohtevima, onda mislim da i posle našeg upoznavanja, ovim putem ne moramo da odamo svoju tajnu koja je u vezi sa našom spoljašnjošću. Interesantno je to na osnovu čega pomislimo da smo otkrili onog drugog, bar ja tako mislim. Još jednom kažem: ne želim da znam kako izgledate. Samo želim da Vas prepoznam. A to ću učiniti. Uostalom, ne bih potencirao na svojoj pređašnjoj karakterizaciji Vas. Vi ste, uprkos suprugu i deci, u međuvremenu postali malo mlađi, gospođo Emo Rotner.

I još nešto: Veoma se radujem što iznova citirate moje stare mejlove. To znači da ste ih, očigledno, sačuvali. To mi veoma laska.

Šta mislite o mojoj ideji za susret? Sve najbolje. Leo.

40 minuta kasnije

RE:

Dragi Leo, postoji, ipak, jedan problem, Ako me prepoznate, znaćete kako izgledam. Ako ja Vas prepoznam, znaću kako Vi izgledate. Ali Vi uopšte ne želite da znate kako ja izgledam. I bojim se da mi se nećete dopasti. Da li je to onda kraj naše uzbudljive priče? Ili da postavim pitanje drugačije: Hoćemo li da se pošto-poto prepoznamo kako ne bismo više morali da pišemo? U tom slučaju, cena moje radoznalosti bi mi bila previsoka. Onda bolje da ostanemo anonimni i da do kraja života dobijam poštu od polarnog mede. Ljubac. Emi.

35 minuta kasnije

RE:

To ste baš lepo rekli! Ne brinem se zbog našeg susreta. Nećete me prepoznati. A ja imam tako jasnu predstavu o Vama da je samo mogu potvrditi. Ispostavi li se, suprotno svim mojim očekivanjima, da moja slika o Vama nije ispravna, onda Vas ionako neću moći identifikovati. Onda moja izmišljena figura može da opstane. Takođe ljubac. Leo.

Deset minuta kasnije

RE:

Maestro Leo, izluđuje me to što ste sigurni da znate kako izgledam! To je poprilično bezobrazno. Eto, i to sam morala jednom da kažem. Još jedno pitanje: Kada posmatrate tu vrlo izdefinisano obmanjujuću sliku mene, Leo, da li Vam se bar dopadam?

Osam minuta kasnije

RE:

Dopadati, dopadati, dopadati. Je l' to, stvarno, toliko bitno?

Pet minuta kasnije

RE:

Naravno, to je totalno važno, gospodine moralni propovedniče. Bar za mene. Želim 1. da mi se drugi dopadnu i želim 2. da se ja dopadnem drugima.

Sedam minuta kasnije

RE:

Nije li dovoljno samo pod 3. da se samoj sebi dopadnete?

Jedanaest minuta kasnije

RE:

Ne, za to sam suviše neskromna. Uostalom, čovek se samom sebi lakše dopadne ako se dopadne nekom drugom. A Vi želite 4. verovatno da se dopadnete Vašem sandučetu, je l' tako? Ono je strpljivo. Za njega ne morate ni zube da operete. Imate li ih, uopšte, još? Ili čak ni to nije bitno?

Devet minuta kasnije

RE:

Opet sam uspeo da učinim nešto za pospešivanje Eminog krvnog pritiska. Hajde da bar nakratko završimo tu temu. Ta zamišljena slika Vas mi se izuzetno dopada, inače ne bih tako često mislio na nju, draga Emi.

Sat vremena kasnije

RE:

Znači, često mislite na mene? To je lepo. I ja često mislim na Vas, Leo. Možda, zaista, ne bi trebalo da se sretnemo. Laku noć!

Sledećeg dana

Predmet: **Živeli**

Ćao Leo, izvinite što Vam ovako kasno smetam. Da niste možda tu? Hoćete da popijemo po čašu vina? Naravno, svako za sebe. Ovo mi je već treća čaša, morate znati. Ako iz principa ne pijete vino, molim Vas, slažite me i kažite da rado popijete čašu-dve s vremena na vreme ili pak i flašu, sve, znači, u zdravoj meri, ali bez cilja. Ne podnosim dve vrste muškaraca: pijanice i askete.

RE:

I četvrtu ću još popiti pre nego što se onesvestim. Vaša poslednja šansa za danas.

RE:

Šteta, propustili ste je. Mislim na Vas. Laku noć.

Sledećeg dana

Predmet: **Šteta**

Draga Emi, stvarno mi je žao što sam propustio tu romantičnu ponoćnu sedeljku „svako ispred svog računara“. Odmah bih popio čašu vina sa Vama, u Vaše zdravlje i protiv virtualne anonimnosti. Da li je moglo da bude belo vino? Radije pijem belo nego crno. Ne, na sreću, ne moram da Vas lažem, niti sam često pijan niti sam uvek asketa, tj. deset puta sam pre pijan nego asketa, deset puta pre i dvadeset puta češće. Marlena, sećate je se, na primer, nije pila ni kap alkohola. Nije podnosila. A što je još gore, nije podnosila ni kap koju bih ja popio. Razumete me? To su situacije kada ljudi počnu da žive jedno protiv drugog. Za piće je oduvek bilo potrebno dvoje ili nijedno. Eto, kao što rekoh, neizmerno mi je žao što nisam mogao da prihvatim Vašu zanimljivu ponudu prošle noći. Nažalost, došao sam veoma kasno kući. Neki drugi put, Vaš *online-in-spe*-drugar u piću, Leo.

20 minuta kasnije

RE:

Prekasno došao kući? Leo, Leo, kuda se smucate noću? Ne recite mi samo da je naslednica Marlena u najavi. Ako je to slučaj, morate me pod hitno opskrbiti svim detaljima o toj ženi, kako bih mogla da Vam je izbijem iz glave. Moja intuicija mi govori da trenutno ne bi trebalo da se vezujete, niste spremni za novu vezu. Ionako imate mene. A vaša figura iz mašte sigurno više odgovara Vašem idealu žene nego neka tamo, bilo koja, koju ste upoznali u nekom lokalnu koji je sav u crvenom somotu, u koji odlaze polarni medvedi, tipa profesora, u dva sata ujutro ili ma koliko kasno bilo. Zato, molim Vas, ubuduće ostanite kod kuće i popijmo s vremena na vreme oko ponoći simultano po čašu vina, nazdravljajući jedno drugom. I, da, ponekad sme da se napravi izuzetak sa belim vinom. A potom ste umorni i idete na spavanje kako biste narednog dana bili u formi za nove mejlove upućene vašoj boginji iz mašte Emi Rotner. Hoćemo tako?

Dva sata kasnije

RE:

Draga Emi, ah kako je prijatno opet doživeti delić jedne prave očaravajuće ljubomorne scene. Znam već: to je bilo po italijanskom konceptu, ali sam ipak uživao. Što se tiče mojih poznanstava sa ženama, predlažem da to tretiramo isto kao Vašeg supruga, Vaše dvoje dece i njihovih šest veverica. Sve to, jednostavno, ne pripada ovde! Nas dvoje ovde postojimo samo za nas dvoje. Ostaćemo u kontaktu do tle dok jednom od nas ne ponestane vazduha ili volje. Verujem da to neću biti ja.

Lep prolećni dan. Vaš Leo.

Deset minuta kasnije

RE:

Upravo mi pade na pamet: šta bi od naše igre sretanja i prepoznavanja? Je l' ne želite više? Moram li, zaista, da se plašim zbog Vašeg poznanstva iz somotnog bara? Stoga, šta mislite o prekosutra, u nedelju, 25. 3, od 15 h u prepunom velikom kafiću na sajmu *Huber*? Hajde to da učinimo! Emi

20 minuta kasnije

RE:

Kako ne, draga Emi. Vrlo rado ću Vas prepoznati. S tim što mi je sledeći vikend već isplaniran. Sutra uveče letim za Prag, sasvim privatno, da tako kažem. Ali sledeće nedelje možemo da se prepustimo našoj društvenoj igri.

Minut kasnije

RE:

PRAG? S KIM???

Dva minuta kasnije

RE:

Ne, Emi, stvarno ne.

35 minuta kasnije

RE:

Okej, kako hoćete ili nećete. Nemojte mi se samo vratiti slomljenog srca! Prag je kao stvoren za slamanje srca, pogotovo krajem marta. Sve je sivo u sivom, uveče se večera u nekom lokalnu koji je obložen najtamnijim braon drvetom na svetu, na očigled prenezaposlenog depresivnog konobara koji je prestao da živi, pošto je pri jednoj državnoj poseti opsluživao Brežnjeva. Večeraju se bele knedle i pije

tamno pivo. Posle toga ništa više neće da krene. Što ne letite za Rim? Tamo Vam dolazi leto. Ja bih sa Vama letela za Rim.

Naša igra će morati da pričeka. Od ponedeljka sam nedelju dana na skijanju. Naravno da ću Vam i reći, mom bliskom spisateljskom drugaru, s kim: sa porcijom supruga i dve porcije dece. I bez veverica! O Vurliceru će se brinuti komšije. Vurlicer je naš debeli mačak. Izgleda kao Vurlicer, samo što odozgo ima još jednu ploču. I mrzi skijanje, zato i ostaje kod kuće. Želim Vam jedno veoma lepo veče. Emi.

Pet sati kasnije

RE:

Jeste li već kod kuće ili ste još u nekom-tamo-somotnom-baru?

Laku noć. Emi.

Četiri minuta kasnije

RE:

Već sam kod kuće. Čekao sam na to da Emi napokon počne da me kontroliše. E, sad mogu na miru da zaspim. Ujutro rano moram da ustanem i krenem, pa želim Vama i Vašoj porodici već sad prijatnu sedmicu na skijanju. Laku noć. Čitamo se! Leo.

Tri minuta kasnije

RE:

Nosite li pidžamu? Laku noć. E.

Dva minuta kasnije

RE:

Da ne spavate možda goli? Laku noć. L.

Četiri minuta kasnije

RE:

Hej, maestro Leo, ovo je sad bilo, u pravom smislu, erotsko pitanje. Uopšte to nisam očekivala od Vas. I kako ne bih uništila ovu pucketavu napetost, koja se neočekivano javila između nas, neću Vas pitati kako Vam izgleda pidžama. Tako da... laku noć i lep Prag!

50 sekundi kasnije

RE:

Znači, spavate li goli?

Minut kasnije

RE:

On stvarno hoće da zna! Recimo, ekskluzivno za Vašu maštu, dragi Leo: zavisi od toga pored koga. I sada, uživajte u Pragu udvoje! Emi.

Dva minuta kasnije

RE:

U troje! Putujem sa jednom veoma dobrom prijateljicom od ranije i njenim partnerom. Leo. P. S: Gasim se sad.

Pet dana kasnije

Bez predmeta

Draga Emi, jeste li onlajn kada se skijate? Srdačni pozdravi, Leo. P. S: Imali ste pravo u vezi sa Pragom, moj drugarski par je odlučio da se razide. Ali Rim bi bio još mnogo gori.

Tri dana kasnije

Bez predmeta

Draga Emi, sad biste mogli lagano da se vratite. Nedostaju

mi Vaši kontrolorski mejlovi. Uopšte mi se trenutno ne dopada da visim po somotnim barovima.

Dan kasnije

Bez predmeta

Ovo samo kako biste imali tri moja mejla u sandučetu. Sve najbolje, Leo. P. S. Juče sam samo za Vas u mislima kupio sebi pidžamu.

Tri sata kasnije

RE:

Vi to meni više ne pišete?

Dva sata kasnije

RE:

Je l' ne možete ili ne želite više da mi pišete?

Dva i po sata kasnije

RE:

Mogu i da zamenim novu pidžamu, ako je to problem.

40 minuta kasnije

RE:

Ah, Leo. Tako ste slatki!!! Ali nema smisla šta mi ovde radimo. To nije ni isečak iz pravog života. Moja sedmica na skijanju: ona je bila isečak iz stvarnog života. Nije bila najbolji isečak, ali dobar je i verovatno nisam htela da bude drugačiji, zato imam to kakvo jeste i, tako kakvo je, sasvim je O. K. Deca su malo išla na živce, ali to je dečija obaveza. Uostalom, nisu moja, i to mi povremeno i prebacuju. Ali odmor je bio sasvim O. K, takav kakav je bio. Već sam rekla da je bio O. K. ili nisam?

Leo, budimo iskreni: ja sam za Vas figura iz mašte, realno, svuda se nalazi samo nekoliko slova koja vi psiholingvistički možete dovesti u izvestan zvučni smisao. Za Vas sam ja telefonski seks, ali bez seksa i telefona. Zato: kompjuterski seks, samo bez seksa i slika koje možete preuzeti. A Vi ste za mene čista igrarija, agencija za održavanje kondicije u flertovanju. Mogu da činim to što mi nedostaje: da doživim te prve korake približavanja, a da, pri tom, ne moram zaista da se približim. I tako smo nas dvoje slatkiša stigli do drugog i trećeg koraka približavanja, a da ne smemo ni da se približimo. Trebalo bi polako da prestanemo. Smatram. Polako postajemo smešni. Nemamo više po petnaest godina, ja još pre nego Vi, ali nismo deca, i to nam ne pomaže.

Leo, reći ću Vam još nešto. U toku ove, ponekad živcirajuće, ali uglavnom prokleta lepe, mirne, harmonične, smešne i, s vremena na vreme, romantične porodične sedmice na skijanju, morala sam stalno da mislim o nepoznatom polarnom medvedu po imenu Leo Lajke. I to nije O. K. To je bolesno, zar ne? Emi pita: da li bi trebalo da prekinemo?

Pet minuta kasnije

RE:

Inače, žao mi je zbog Vaših prijatelja. Da, Rim bi verovatno bio pakao.

Dva minuta kasnije

RE:

Kako uopšte izgleda nova pidžama?

Sledećeg dana

Predmet: **Susret**

Draga Emi, da pokušamo bar da okrenemo krug prepoznavanja? Verovatno će nam posle toga umnogome lakše poći za rukom da prekinemo „približavanje kojeg ne sme da bude“. Emi, ja ne mogu samo tako da prestanem da mislim na Vas time što ću prestati da Vam pišem i time što ću prestati da čekam na Vašu poštu. To mi izgleda tako jeftino i pragmatično. Hajde da uradimo taj naš test! Šta kažete? Sve najbolje, Leo. P. S. Moja nova pidžama se ne može opisati, ona se mora videti i dodirnuti.

Sat i po vremena kasnije

RE:

Sledeće nedelje, od 15 h do 17 h, u velikom kafiću na sajmu *Huber*? Srdačan pozdrav, Emi.

P. S. Leo, Leo, to s pidžamom da „se mora videti i dodirnuti“, to je bio pravi start. Da nije potekao od Vas, odmah bih rekla čak: vrlo nizak start!

50 minuta kasnije

RE:

Da, to je dobro! Ali ne smemo doći tačno u 15 h i napustiti lokal tačno u 17h. I ne smemo da izgledamo baš kao da nekog tražimo. I uopšte: bez preterivanja koja mogu da odaju. Ne smete u svom razotkrivačkom afektu krenuti ka meni i pitati me: Vi ste Leo Lajke, je l' tako? Moramo stvarno dati sebi šansu da se ne prepoznamo. U redu?

Osam minuta kasnije

RE:

U redu, u redu, u redu, bez brige, gospodine psiholingvisto. Neću Vam se odmah isuviše približiti. I, kako bismo se postarali o dodatnim zbunjivanjima, predlažem da u nedelju

uvedemo obostranu zabranu slanja mejlova. Tek posle svega, pišemo se opet, dogovoreno?

40 minuta kasnije

RE:

Dogovoreno.

30 sekundi kasnije

RE:

Al' to ne znači da bi sada svake noći trebalo da se udavite u baruštini somotnog bara.

25 sekundi kasnije

RE:

Ali ne! To ionako pričinjava samo zadovoljstvo. Ako to zamislimo, ukoliko bi moglo tako da bude, svakog sata Emi Rotner traži izveštaj.

20 sekundi kasnije

RE:

Sad sam spokojna. Onda – do nedelje!

30 sekundi kasnije

RE:

Do nedelje!

40 sekundi kasnije

RE:

I ne zaboravite da operete zube!

25 sekundi kasnije

RE:

Emi, Vaša reč uvek mora da je poslednja, je l' tako?

35 sekundi kasnije

RE:

Samo po sebi, da. Ali, ako sad još jednom odgovorite, prepustiću je Vama.

40 minuta kasnije

RE:

Pogovor o pidžami. Napisao sam: „Mora da se vidi i dodirne.“ Odgovorili ste da bi to bio nizak start da je neko drugi to rekao. Tome se protivim. Zahtevam da mi niske startove ubuduće računate kao niske startove, kao i svakom drugom. Dozvolite mi da budem nizak koliko stvarno jesam. Konkretno: moju pidžamu bi zaista trebalo da dodirnete, senzacionalan je osećaj pod prstima. Pošaljite mi neku adresu da Vam dostavim jedan uzorak za probni dodir. Još nisko? Laku noć!

Dva dana kasnije

Predmet: **Disciplina**

Svaka čast, Emi, Vi ste disciplinovani! Do prekosutra u kaficu *Huber*! Vaš Leo.

Tri dana kasnije

Bez predmeta

Ćao, Leo! Bili ste tamo?

Pet minuta kasnije

RE:

Naravno!

50 sekundi kasnije

RE:

Sranje! Toga sam se i plašila.

30 sekundi kasnije

RE:

Čega ste se plašili, Emi?

Dva minuta kasnije

RE:

Svi muškarci koji dolaze u obzir da budu Leo Lajke uopšte ne dolaze u obzir, mislim, skroz vizuelno. Žao mi je, to zvuči možda brutalno, ali kažem kako jeste. Da li ste juče zaista bili između tri i pet u kaficu *Huber*? To znači da se niste sakrili u toaletu ili bili u zaklonu u zgradi prekoputa, već stvarno za šankom ili u ostatku prostora, sedeli ili stajali, čučali ili klečali, svejedno je?

Minut kasnije

RE:

Da, Emi, zaista sam bio prisutan. Koji muškarci su za Vas došli u obzir da budu Leo Lajke, ako smem da pitam?

Dvanaest minuta kasnije

RE:

Dragi Leo, muka mi je da u vezi s tim idem u detalje. Samo mi, molim Vas, kažite: da, slučajno, niste bili onaj – hm, kako da kažem – onaj sa prirodno puštenom, preko celog tela obraslom čekinjastom dlakom, pomalo popunjen, ali manjeg rasta, gospodin u majici, koja je nekad bila bela, i sa ljubičastom kopijom skijaškog džempera vezanom oko struka, koji je na kraju šanka ispijao *Campari* ili neko slično crveno

piće? Ako ste to bili Vi, onda moram reći ovo: ukusi se, kao što znamo, razlikuju. Sigurno ima dovoljno žena kojima su takvi tipovi ludački interesantni i apsolutno atraktivni. I uopšte se ne brinem da neće jednog dana naći ženu svog života. Ali, moram da priznam, iskreno govoreći: to ne bi bio moj slučaj, žao mi je.

18 minuta kasnije

RE:

Draga Emi, svaka čast na Vašoj razoružavajućoj i otkrivajućoj otvorenosti, ali „da ne povredite nikoga“ baš i ne spada u Vaše bolje osobine. Za Vas izgled igra presudnu ulogu. Ponašate se kao da Vaš ljubavni život u narednih nekoliko decenija zavisi od toga koliko Vam je fizički privlačan Vaš imejl drugar. Kao prvo, mogu da Vas umirim: to zapušteno čudovište, koje je stajalo kod šanka i izgledalo kao u lovu na sveže meso, nije identično sa mojom personom. Ali slobodno nastavite da opisujete: ko sam još, dozvolićete, mogao da budem? I zatim odmah i dodatno pitanje: ako sam bio jedan od onih koji, po Vašem optičkom mišljenju, ne dolaze u obzir, da li to znači kraj ovom imejl opštenju?

13 minuta kasnije

RE:

Dragi Leo, ne! Naravno da se mejlovi nesputano šalju dalje. Znae me već: preterujem bez mere. Upravo se uživljam u nešto i ne želim da mi iko smeta pri tome. Reč je o tome da juče u lokalu nisam videla nijednog muškarca koji bi mi bio i približno uzbudljiv na način kako Vi to uspevate svojim pisanjem, dragi Leo. I, eto, baš toga sam se plašila. Nijedno od tih dosadnih lica u nedeljno popodne u kafiću *Huber* ne može ni da primiriše Vašoj stidljivoj, pažljivoj,

onda preciznoj, odjednom otvorenoj, polarnomedvedoj šarmantnoj i, na trenutke, senzualnoj, u svakom slučaju, strahovito osećajnoj prirodi.

Pet minuta kasnije

RE:

Stvarno? Ni jedno jedino? Možda ste me jednostavno prevideli.

Pet minuta kasnije

RE:

Dragi Leo, opet me ohrabrujete. Nažalost, ne verujem da sam previdela ikoga koga čovek nije morao da previdi. Bila su mi slatka ona dva čudaka puna pirsinga, koja su sedela za trećim stolom levo. Ali nisu bili stariji od dvadeset godina. Jedan veoma interesantan tip, možda i jedini, stajao je sa jednom dugonogom plavokosom manekenkom opasno-andeoskog izgleda, desno, iza šanka, i držali su se za ruke. Niti je hteo da vidi ikoga osim nje, niti je to mogao. Tu je bio i još jedan pomalo simpatičan, koji se nažalost i pomalo debilno osmehivao, prvak Evrope u veslanju, kao od brega odvaljen, ali ne, Leo, to niste bili Vi! A ostali? Pokretači kosačica za mala dvorišta, vlasnici akcija pivare koji sakupljaju podmetače za čaše, nosioci diplomatskih aktenašni utegnuti u odela, kupljena za prvo pričešće, redovni posetioci radnji za građevinski materijal čiji su prsti već mutirali u šrafčigere. Polaznici jedriličarskih kurseva, infantilno zamišljenih pogleda – večni dečaci. Ali nadaleko nijedan harizmatičan tip. I, zato, moje bojažljivo pitanje: koji od njih je bio moj psihologingvista? Ko je bio moj Leo Lajke? Jesam li ga te večeri izgubila u korist kafića *Huber*?